

GÖTEBORGS NORRA INNER WHEEL CLUB
Distrikt 236
Sverige
Världspresident Trish Douglas
Årets motto Shine a light

MÅNADSBREV 11
april 2024

President Carin Appelgren
Sekreterare Anna Jolle Haner

Kära vänner!

Först och främst lite om vår resa till Kiel. Våra tyska vänner vill veta redan nu hur många vi blir, på ett ungefär. De planerar samkörningar och mat och vill göra så mycket klart som möjligt innan de går på semester.

Därför vill vi att ni tänker efter: skulle det vara roligt att åka dit? Du behöver bara anmäla ditt intresse till Maggie. margwestesson@gmail.com Våra respektive är välkomna. **Denna intresseanmälan vill vi ha senast den 3 maj.** Den bindande anmälan senast den 20 augusti.

Gå själv in på Stena Line och boka din hytt. Vi har tittat på gruppbokningar men då fått förslag på 5-bäddshytter. Du kan också boka plats i restaurangen för middag och frukost x 2 (ut och in resa) enligt dina önskemål. Platserna går snabbt åt, september räknas till högsäsong i Tyskland. Ta helst ett avbeställningsskydd ifall något oväntat kommer i vägen. De flesta hemförsäkringar täcker inte avbeställning.

Senaste klubbmöte

Den 9 april hade vi besök av Pia Lundqvist från Historiska Institutionen vid Göteborgs Universitet.

Pia är docent och forskar i migranta folk, som t ex knallar.

Arbetet runt knallarna ledde henne till en annan grupp som knallarna samarbetade med, judiska migranter på 1800-talet.

De första judiska migranter kom från Tyskland och var högkvalificerade yrkesmän stadda vid kassan. För att få etablera sig i Sverige måste de haft minst 2000 riksdaler i kapital, en rätt stor summa på den tiden.

Runt år 1800 fanns det 55 judar i Göteborg. De flesta var bosatta på Marstrand, som var en frihamn och där restriktionerna var mindre. De gjorde allt för att smälta in i samhället satsade mycket på utbildning och bedrev mest handel. Trots att gruppen omfattade en del framgångsrika familjer, fanns det också sådana som det inte gick bra för. Konkurserna var många och många var väldigt fattiga. Göteborg var då en ganska tolerant stad där många etniska grupper levde sida vid sida. Britter, holländare, tyskar och andra. Göteborg var en handelsstad och det sägs att man kunde gå länge längs kanalerna innan man hörde någon prata svenska.

Den framgångsrika gruppen, 1,6% av Göteborgs befolkning, bestod av handlare i textil och kolonialvaror, grosshandlare, textilproduktion, sockerbruk, bank-och finansverksamhet.

Under senare delen av 1800-talet kom en annan grupp av judar till Göteborg. De kom mest från Östeuropa, Baltstater, Polen och Österrike. De var fattiga, utbildade och mycket religiösa. De flydde undan pogromer och brist på arbete i sina hemländer. Göteborg har blivit en mycket mer intolerant stad, fördomar och antisemitism florerade både bland folk och i tidningarna.

Den nya gruppen skilde sig mycket från de etablerade familjerna. De bosatte sig mest i Haga och runt Masthugget, de fattigaste områdena i stan. Många försörjde sig genom att arbeta på fabriker eller som gårdfarihandlare som, på sina vandringar, mötte de svenska knallarna.

De sålde varor som tillverkades i Göteborg. Det fanns 9, judiskt ägda, så kallade kattuntryckerier, som vävde bomullstyger med tryck, s. k. kattuner. Konsten att trycka på textil var en judisk specialitet och de mönstrade tygerna letade sig långt in i landet tack vare gårdfarihandlarna. Det syddes förkläden och även folkdräkter av dem.

Med tiden blev även den gruppen en del av den göteborgska befolkningen. Motsättningarna mellan den första och andra gruppen minskade, en gemensam synagoga byggdes.

Många judiska familjer lämnade spår i den göteborgska kulturen. Namn som Fürstenberg, Pineus, Neuberg, Sophie Elkan, Wartburg eller Aberstén är kända av många även idag.

De rika männen donerade pengar till många kulturinstitutioner som stadsbiblioteket, konstmuseet, konserthuset, universitetet och flera andra.

Kommande program

14 maj

Utflykt till Hönö. Vi möts kl. 13.00 på Tullhuset, Västra vägen 3. Hönö Klåva- Man kommer dit med buss Express Röd eller nr 290 till färjan och sedan buss nr 2 på ön.

Anmälan till Ann Robertzon senast den 4 maj

ann.robztzon@hotmail.com. Uppge om du vill ha fisk, kyckling eller vegetrisk Samtidigt betalas avgiften på 250 kr till PG 52 90 22-6. Kom ihåg att skriva ditt namn först i meddelande raden, sedan kan du skriva vilken månad det gäller eller aktivitetens namn o dyl. Men namnet först!

11 juni	Presidentskifte hos Else Vestlund kl. 13.00 Buss 751 från Frölunda Torg via Möndalsbro eller 751 från Mölnlycke fast åt andra hållet. Hållplatsen heter Kullavägen. Kallelse kommer
20 augusti	Sommarlunch på Råda sätter kl. 13.00 Kallelse och vägbeskrivning kommer senare. Pris 350 kr
25-27 september	Klubbresa till Kiel
8 oktober	Inte bestämt än
12 november	Mariaplans Bokhandel kl. 18.30
10 januari 2025	IW - dagen

Klubbärenden

Monica Larsson har begärt utträde p g a personliga skäl. Vi tackar henne för de aktiva åren och önskar henne allt gott i fortsättningen.

Bifogar månadsbrev från Kiel och från Brattvåg, våra vänklubbar.

I hopp om strålande väder på Hönö och att många kommer

Anna, sekreterare